

CLEVELANDSKA "AMERIKA"

Prvi slovenski dvo-tednik v Ameriki

Izdaja: Slov. tiskovna družba Amerika. Izhaja v torek in petek.

Naročnina: ZA AMERIKO \$2.00 ZA EVROPO \$3.00 ZA CLEVELAND po pošti. \$2.50

Posamezne številke po 3 cente. Vse pošiljave, pisma, dopisi in denarne nakaznice (Money Orders), naj se pošiljajo na: Tiskovna družba "AMERIKA", 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

"Clevelandka AMERIKA" The Leading Slo. Semi-Weekly Issued Tuesdays and Fridays. Published by The AMERIKA Publ. Co. 6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio. Subscription \$2.00 a year. Read by 15,000 Slovenians (Kreiners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request. Tel. Cuy. Central 7387-R. Entered as second-class matter January 5, 1909, at the post office at Cleveland, Ohio, under the Act of Mar. 3, 1879. No. 71. Tue. Sept. 7, '09. Vol. 2

POSTNI DEFICIT.

Washingtonska vlada je izdala svoje letno poročilo o poslovanju pošte po celih Združenih državah. Deficit je tudi letos, in kar je še bolj žalostno, večji kot druga leta. Število se je vedno vrtilo okoli šestnajst milijonov dolarjev druga leta; letos nam poročilo iz Washingtona izkazuje primanjkljaja 20 milijonov dolarjev. (30. julija se konča leto za pošto.)

Ta velikanski primanjkljaj je ravno tako nepotreben kot deficit zadnja leta; to so razni poslanci v senatu že dokazali, toda storilo se v zboljšanje ni popolnoma nič. Deficit pošte bodo pokrili z takozvanimi "poselnimi izdatki," katere pa na vse zadnje tudi plačuje le ameriško ljudstvo.

Vodstvo pošte v Združenih državah je preveč v rokah politike. (Uganja se poštini politični graft.) Pošta v Ameriki nima tiste vzorne podlage, kot bi jo morala imeti. Železnični magnati, ki so polnoštevilno zastopani v senatu, kradejo in goljufajo strica Sama na najpogostejši način; cene za prevajanje mu računajo dvakratno. Ta graft je tako ustvarjen, tako umetno barvan, da ga človek ne zapazi, a v resnici je tu. Tu se pa ne gre za male svote, ne, tu se spravljajo v žep trista milijoni in milijoni, na rovaš ameriškega ljudstva, tielavstva in plačnika davka. Naši "ljudski poslanci" s predsednikom vred so nam zopet pokazali svojo ljubezen in naklonjenost pri sklepanju zadnjega tarifa, ki tepe obraz vsakega poštnega politika, a bo vendar moralo biti ameriško ljudstvo znajm zadovoljno, ker ni imelo niti enega človeka (čakali smo veta Taftovega), ki bi povzdignil svoj glas v korist ljudstva, katero jih redi s svojimi žulji. Če ima kateri še tako nazadnjaška država v Evropi ljudske zastopnike, Amerikanci jih nimajo, in oni so zadovoljni.

Kaj pa je vzrok velikemu poštinemu deficitu, ki ga vlada iz Washingtona tako na tihem oznanja javnosti? Gotovo na 15000 poslanih pisem, ki se nepotrebno od vlade in njenih služabnikov "registrirajo" in pošiljajo po celi državi v množini. Predaleč bi našli, če bi hoteli navesti druge sicer male, a vendar košljive vzroke postojnega milijonskega deficita

Postni upravi v Združenih državah pa odjeda dobiček na prava, ki je ukoreninjena posebno v naši deželi: ekspresne družbe. Kolikor jih je, pa nihče ne more trditi, da vse niso obogatele s svojim poslom. Milijone denarja imajo nakopičene v svojih blagajnah, vse to velikansko premoženje od ekspresnih pošiljatev po Ameriki in v inozemstvo. Da skoro vsa prevažanja iz inozemstva in v inozemstvo je dobila ekspresna družba na škodo pošte, ki jo mora upravljati država z ljudskim denarjem skupno. Da so grebeni tem bogatim ekspresnim družbam tako narazli, se ni treba čuditi. Vse poslovanje so odtegnili državi, pošti Od nakopičenih milijonov, ki leže v njihovih blagajnah, ni nima ljudstvo nobenega dobička, nasprotno ima ljudstvo velikansko izgubo, da si nekaj magnatov kupi svoje bogastvo na neomejen način. Ni treba biti človeku politik, da vidi v tej točki, ki jo ni pa nihče drugi kriv kot naši "ljudski" poslanci v senatu, veliko sleparijo na ljudstvu, na državi in na občnem napredku. Treba pa še nekaj ožigosati. Javnosti je prišlo na uho, da je sama poštna uprava, na željo in prošnjo trusta pošiljala svoje pošiljave po ekspresnih družbah. Če je to res, potem se neha vse; potem je graft in zveza družb z različnimi ekspresnimi družbami, prijaznimi uradniki, dognana in očita reč. Graft, graft in zopet graft.

Namignilo se je washingtonski vladi, da lahko velik pliv družb omeji potom zakona. To naredi, potem ne bo potreba nobenega srda in pisarjenja. Toda vprašanje je, če se bodo v Belii hiši to — upali izvesti? Potom kakega takega koraka v imenu zakona, bi vsa denarna pošiljatev blaga ostala v rokah pošte in tako državi namesto deficita, pokazala dobiček.

Da se pa ekspresnim družbam, — kar pripada v Evropi pošti — da v roke to, ki bi moralo pripadati pošti, je vzrok tista korupcija, tisti privilegiji bogatinov in skupno ljudskih senatorjev, ki jih jim da vodstvo naše države. Ta velikanski milijonski primanjkljaj, ki je popolnoma nepotreben — kaže, da se v prid dežele ne bo ničesar storilo, dokler ne poseže ljudstvo v ta ples.

V Washingtonu pa je graft že princip.

IZLET SLOVENSkih "SOKOLOV" V CHICAGO.

Dne 24. m. m. smo se podali štirje bratje Sokoli od Slovenskega Sokola v Clevelandu, O., na vsesokolski izlet v Chicago, ki se je vršil štiri dni od 26. do 29. septembra in se zaključil z impozantno paradno telovadbo v nedeljo dne 29. septembra.

Poročal ne bom, kako da smo se vozili, ker to bi bilo brez pomena, rad bi pa bralecem nekoliko popisal, kako smo bili sprejeti v Chicagi od bratov Čehov in kako se je vršil vsesokolski izlet.

Ko smo dne 25. sept. dospeli z Lake Shore železnico zjutraj ob 9:30 v Chicago, čakala nas je že na kolodvoru deputacija chicaškega češkega Sokola, da nas je odvedla do Plenske dvorane, katera je last češkega Sokola. Mislili smo, da ko se pokažemo na ulice chicaškega mesta, da nas sprejme tuje ljudstvo z tu v Clevelandu dobroznanem "G. d. n. Polak", toda bili smo presenečeni. Ko smo stopili na 18. ulico, smo slišali glasove "Na zdar, Sokoli!", "Vitame Vas", in z drugimi narodnimi klici se je nadaljevalo, dokler nismo dospeli v omenjeno dvorano.

V četrtek dne 26. avgusta se je pričela tekmovalna telovadba vseh Sokolov, ki je trajala štiri dni. Telovadbe smo se udeležili tudi zastopniki "Slovenskega Sokola" iz Clevelanda in večkrat želi pohvalo, zlasti še brat Debeve.

V nedeljo popoldne se je vršila velikanska sokolska parada po mestnih ulicah chicaških, kakršne Slovanci še nikdar niso predili v Ameriki. V sprevo-

du se je videlo okoli petindemdeset različnih sokolskih iz drugih čeških društev z številnimi godbami. Med Sokoli so bile zastopane skoro vse slovanske narodnosti: Čehi, Slovenci, Hrvati, Slovaki, Bolgari in Srbi. Najbolj burno so bili pozdravljeni češki Sokoli, 25 po številu, ki so dospeli na slavnost iz Češke. Med temi je bil državni poslanec Klofač, ki je znan tudi Slovenem vsled svoje delavnosti za pravice Čehov. Takoj za temi Sokoli smokorakali slovenski Sokoli telovadci iz Clevelanda, kar svedoči, da so hoteli Čehi izkazati čast zastopnikom Slovencev. Ešli sta sicer tudi dve drugi družvi slovenskih "Sokolov" iz Joliet in Waukegana, ki se pa niso udeležili telovadbe.

Krasno je bilo videti v paradni bolgarske Sokole in Sokolice v narodni noši; ki je prubona gorenjski ženskih Sokolice je bilo zastopanih nad en tisoč. V paradl so se videli tudi razni alegorični vozovi, predstavljajoči sokolstvo in razne slovanske običaje in zgodovinska dejanja. Vseh oseb je bilo pri sprevodu do pet tisoč. Po paradl so odkorakali v Lawndale Base Ball park, na Ogden in jo. ceste, kjer se je naguetilo vse polno ljudstva; konservativna poročila pravijo, da do 15,000. Okoli 5000 ljudi so morali zavrniti.

Velike vrste telovadcev in telovadk, več tisoč po številu, so kakor en moč istočasno po taktu telovadil različne težke vaje, kar je nudilo očarljiv prizor, da je moralo vsakega elektrizirati. In proste vajel Nastopili so najboljši češki telovadci iz starega kraja in iz Amerike in izvedli najčudovitejše akte in bradli in na drogu. Bile so nekatere naravnost vratolomne kretnje, katerim so se čudili celo nemški turnerji in druga tuja telovadska društva, ki so bila obilo zastopana med gledalci. Seveda smo se tudi Slovenci udeležili telovadbe.

To je bil prvi izven Clevelanda javni nastop naših Sokolov. Tam je pokazalo društvo Slovenski Sokol po svojih zastopnikih širšemu predvsem slovanskemu svetu, da tudi Slovenci živimo za vzgojo in napredek svojega naroda, ne le doma, ampak tudi v tujini. Društvo Slovenski Sokol ni poslalo štiri brate, kda bi rešili čast samim sebi, temveč da pokažejo drugim Slovanom, da so v največji slovenski naselbini zavedni narodni Slovenci. Sokol je bil vedno prvi bori-telj za narodno stvar!

Nā vsesokolskem izletu je bilo zastopane na stotine navdušene in narodno vzgojene češke mladine, kar bi si morali zapomniti zlasti slovenski starši. Tudi vi vzgojajte svoje deco v narodnem duhu in jo pošiljajte v prekristna društva kakor Slovenski Sokol, kjer se jih krepi telesno in duševno, da ohranijo ljubezen do svojega naroda.

Na zdar! Rudolf Peidan.

"Črez stepe"

Pripovedka kapitana R. Spisal: H. Sienkiewicz. Priredil za "Clevelandsko Ameriko" Podravski (Nadaljevanje).

Imenovali pa so se Tabeguacé, Weeminuce in Yampos. Njihovega jezika naš mestic, dasiravno je bil spreten v znanju jezikov, povsem ni mogel razumeti, radi česar na noben način nismo mogli poizvedeti, čemu nam toliko kažejo ono skalnato gorovje, čemu pri tem zapirajo pa zopet odpirajo svoje pesti, kakor bi nam kazali s prsti nekako število.

Vendar potovanje je postalo tako težavno, da smo pri največjem naporu prehodili komaj po petnajst milj na dan. Vrhu tega so nam jeli padati še konji, ki niso tako strajali ter so

v naši bolj izbiri nego mule; pa tudi ljudem so jele pesati moči, ker so morali po cele dneve pomagati mrlam vleči vozove, ali jih podpirati na nevarnih mestih. Končno se je jela slabejših pollaševati nevolja; nekotiko jih je zbolelo na bolečinah v kosteh in eden, kateremu se je radi vtujenosti kri vrla skozi usta,, je umrl v teku treh dni, preklinjajoč oni trenutek ko mu je prišlo v glavo, da je zapustil pristajo v New Yorku. Bili smo tedaj na najslabšem kosu poti, poleg male reke, ki se je imenovala v indijanskem jeziku "Kiova". Tu ni bilo skal tako visokih, kakor na vshodni meji Kolorada, ali vsa krajina kolikor je je bilo moči obseči z očmi, se je kar jezila od večjih in manjših odlomkov-skal, ki so bili nakopičeni neredno drug na drugega. Ti odlomki, tu štrleči kvizku, ondi prevrženi, so predstavljali prizor nekakega raztrtega pokopališča z njegovimi nagrobnimi spomeniki. Bila je toistinito "zlobna dežela" Kolorada za one, ki potujejo proti severu Nebraske. Le z največjim trudom smo v teku enega tedna se izmotali iz nje.

VII.

Vstavili smo se šele pri vznožju Skalnatega gorovja. Kar strah me je prevzel, ko sem si ogledal od blizu ves ta svet, obstoječ iz granita, čegar rebra so bila obvita z meglami, vrhovi pa so bili pokriti z večnim snegom in z oblaki. Njihova ogromnost in molčeča veličanstvo me je nekako potlačilo do tal, torej sem se ponižal pred Gospodom in Ga prosil, naj bi mi dovolil prepeljati preko tega neizmernega zidovja svoje vozove, svoje ljudi in svojo ljubljeno ženo. Po takšni prošnji sem se dokaj drzneje napolnil v kamenite jarke in hodnike, kateri, ko so se zaprli za nami, pa smo bili nekako odtrgani od ostalega sveta. Nad nam je bilo nebo, pa njem je krožilo nekoliko kričečih orlov, okrog nas pa je bil le zgolj grunit, pravcat labirint prelazov, obokov, jarkov, razpadlin, stolpov, molčečih poslopj in nekakšnih orjaških spalnic. On di je izgledalo vse tako svečano in duša se je nahajala pod takim kamenitim pritiskom, da človek niti sam ni vedel čemu namesto glasno govoriti, le šepeta potihoma. Zdi se mu, da se pot neprestano zapira pred njim, da mu kliče neki glas: "Ne hodi dalje, ker ondi ni več prelaza!" Zdi se mu, da iznasiljuje nekakšno tajnost, na katero je sam Bog položil pečat. Po noči, ko so ti kvizku štrleči stebri postali črni kot saje ter je mesec oblival s srebrno svitlobo njihove vrhove, ki so slično sencam vstajali z "smejajočih se voda", pa je celo največje klativiteze začelo biti strah. Po cele ure smo prebili pod ognjiščih, gledajoči z nekakšnim praznovernim strahom v one črne, s krvavim bleiskom svetljene jarke kakor bi pričakovali, da se nam vsaki hip prikaže iz njih nekaj strašnega.

Enkrat smo pod šydobino skale našli ogrodje človeka in dasiravno smo iz ostankov las, ki so bili prisušeni k lobanji, spoznali, da je bil Indijanec, se nam je vendar le skrčilo srce, zakaj zdelo se nam je, da nas je to truplo z ven strlečimi zobmi svarilo, da naj ne hodimo dalje, zakaj kdor zablodi semkaj, on venkaj več ne pride. Uprav tega dne se nam je nbil mestic Tom na mesto, ko je padel s konjem vred iz skalnatega roba. Radi tega dogodka se je polastila vsega tabora nekaka žalost. Poprej smo potovali truščno in veselo, sedaj pa so celo vozniki nehali kleti in karavana se je pomikala naprej molče, katero molčanje je dramilo samo škripanje koles. Mule so se tudi jele vpirati vsaki hip in kadar je eden par obstal kakor vzdian, pa so se morali radi tega vstaviti vsi za njim i doči vozovi. Najhuše pa me je bolelo še to, da v teh težkih in težavnih trenutkih, v katerih je moja žena potrebovala bolj, nego kedaj poprej moj navzočnost in podpore, nistem mogel biti pri njej, kakaj moram sem podvojiti celo potrošiti

svoje moči, da sem dajal drugim lepi vzgled, vrjelval njih pogum in zaupanje. Moji ljudje so istinito ystrajno prenašali ves trud s pravo Amerikancem prirojeno potrpežljivostjo, vse kako pa so to delali s poslednjimi mi močmi. Samo moje zdravje je preneslo vse napore. Bilo je dokaj noči takšnih, v katerih nisem počival niti dve uri, zakaj pomagal sem zivalim z drugimi vred vleči vozove, postavljaj sem straže, hodil okrog majdana, z eno besedo: opravljal sem službo, ki je bila dvakrat težja od katere druge. toda bilo je očividno, da mi je moja sreča podvojila moči. Ko sem namreč truden in potrdošel končno do svojega voza našel sem ondi vse, kar sem imel najdražjega na svetu, svojo zvesto in ljubljeno roko, ki mi je brisala moje potno čelo. Liliana, dasiravno je bolehal, nekoliko, ni vendar zaspala nikdar pred mojim prihodom in ko sem jo enkrat grajal radi tega, mi je zapirala usta s poljubovanjem in prošnjo, naj se radi tega ne hudujem na njo. Ko sem jo položil spat, je končno zaspala, držeča me za roko. Pogostoma je po noči, ko se je sprebudila, odevala me z bobrovimi kožami, da bi si božalo počil. Vedno nežna, sladka, ljubeča in skrbeča za me, me je privedla do tega, da sem jo jel naravnost oboževati in poljubovati robove njenega krila, kot nekaj svetega in ta moj vod se je spremenil v pravo cerkev. Tako majhina v primeri s temi neba se dotikajočimi skalami, po katerih se je vsa osupla ozirala, mi jih je vendar zakrila tako, da so mi pri njej zginile izpred oči, da sem sredi te ogromnosti videl samo njo edino. Kakšno čudo je torej bilo, da ko je jelo drugim primanjkovati moči, sem jih vendar imel in še čutil jaz, misleč, dokler pojde za njo in jeno usodo, da mi istih tudi ue zmanjka.

Po tri tedne trajajočem potovanju smo dospeli naposled v obširen "kamion", ki ga tvori reka Bela. Pri vhodn vanj so nas napadli zavsatno Indijanci plemena Uintah, kar nas je nekoliko zbegalo, toda ko so njih rudečkaste pišce jele padati na streho voza moje žene, planil sem po njih s svojimi ljudmi s tako silo, da so se mahoma razskropili na vse strani pobili. Edini jetnik katerega smo ujeli živega, mlad, šestnajstletni poba, ko se je nekoliko potresel 'prebitega' strahu, jel je krezati po vrsti na nas, pa zopet proti zapadu ter ponavljal one in iste sunke, nego so to poprej delali Yam-pasi. Zdelo se mi je, da nam hoče povedati, da so belečkoci blizo, toda temu domisleku ni bilo lahko verjeti. Med tem pa se je on pokazal resničen in lahko si je bilo predstaviti veselje mojih ljudi, ko smo drugi dan, odhajaje raz neke vzvišene planote, zagledali na dnu obširne doline, ležeče pri našem vno-zju, ne le zgolj vozove, marveč tudi hiše, postavljene iz brun, ki so šele ravnokar prišle iz-ko se sekire. Te hiše so tvorile nekako kolo, sredi katerega je stala neka uta brez oken; sredi doline se je pretakal potok, ob katerem je blodila čreda mul, katero so čuvali pastirji na konjih. Navzočnost ljudi mojega plemena na tem mestu me je napolnila z začudenjem, ki pa se je kmalo spremenilo v strah, češ, da bi vtegnili to biti "out-lawi", ki se po doprinešenem hudodelstvu skrivajo tu na sterala, mi jih je vendar zakrila tako, da so mi pri njej zginile izpred oči, da sem sredi te ogromnosti videl samo njo edino. Kakšno čudo je torej bilo, da ko je jelo drugim primanjkovati moči, sem jih vendar imel in še čutil jaz, misleč, dokler pojde za njo in jeno usodo, da mi istih tudi ue zmanjka.

Na takšne "outlawe" sem nlete) večkrat na gornjem toku Mississippi kjer sem kot "deviate" vozil drva v Novi Orleans in večkrat sem imel z njimi krvave boje, torej mi je bila njih okrutnost in neustrahovanost dobro znana. Ne imel pa bi pred njimi strahu, ko bi med nami ne bilo Liliane, toda pri misli na nevarnost, v kakoroni bi se znašla ona v slučaju, ko bi mi bili zmagnani v bitki in v slučaju moje smrti, so mi lasje vstajali po koncu na glavi in prvokrat v svojem življenju sem se bal kot nekaj plašljivega. Bil pa sem tudi prepričan, da so ti "outlawi", da se na noben način ne odtegnemo boju in da bo opravek z njimi dokaj bolj težaven, nego z Indijanci.

Ko torej opozorim ljudi na pretečo nevarnost, postavil sem jih takoj v bojni red. Bil sem pripravljen bodisi poginiti sami ali pa ugonobiti do zadnjega to gnezdo sršenov in radi tega sem bil namenjen prvi planiti po njih. Med tem so nas oni spodaj v dolini zapazili in dva jezdeca sta pridirjala skokoma k nam. Pri tem prizoru sem si takoj oddahnil, zakaj "outlawi" bi gotovo ne bili poslali poncev. In v resnici se je pokazalo, da so bili to strelci ameriške družbe, ki so barantali s kožuho vino ter imeli na tem mestu svoje poletno taborišče, tako imenovan "summer camp". Namesto bitke, bili smo torej tu najprisrčnejše sprejeti da smo v resnici zahvaljevali Boga, ki se je ogledal na našo revščino ter nam pripravil tako sladek počitek. Ze je bil namreč tekel pol tretji mesec, odkar smo zapustili Big Blue River, naše moči so bile ugonobljene, mule komaj še na pol žive, tu pa smo si mogli počiti zopet kak teden povsem na varnem ter imeti dovolj živeža sami, kakor tudi naše živali.

(Dalje prihodnjic.)

Advertisement for "AMERIKA" newspaper, including contact information (Tel. Cuy. Central 7387-R, 6119 St. Clair Ave. N. E. - Cleveland, Ohio), a list of products (IZDELUJE: VSAKOVRSSTNE TISKOVINE, VSE TISKOVINE, PRODAJA), and a call to action (Pošiljamo denar na vse strani sveta, najhitreje in varno. Za Združene države smo v zvezi z American Express Company).

iz domovine. KRANJSKO.

Reichsdeutsche" o Sloven... Minuli mesec se je vo... neki gospod po državn...

promena za celo Vipavsko... beta se nam regulacija Vipave... da bi se nam tudi v doglednem...

Sikana pritepenih vladnih slug... 19. avgusta prišel je povodom konfiskacije "Sloven...

Ustavili bodo promet najbrže... za nekaj dni na progji Trebnje... St. Janž Pred postajo Mirna...

Kolinska tovarna kavinih prizem... v Kolinu je poslala pošto... pošto hranihičnega urada...

Vodovod in kanalizacija v Kranju... Po nekaterih hišah v Kranju...

J. Blasnikova "Velika Prati... za leto 1910 je izšla... Ze čez sto let prihaja ta stara...

Utonil... Iz Metlike se piše: Henrik Zupanc, naš vrli cer...

Nujna potreba... Koliko se je govorilo o železnici... da bi vezala Vipavo z Ajdovš...

Pobegnili sta od dela pri vo... jaškem oskrbovališču prisiljen... Peter Bauer iz Spitala na...

Na policijskih oglaših je izo... bežena slika roparja Abraham...

Nemška judovska pressa... troji po celim svetu vesti, da...

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. Ustanovljen 1837. NE VARAJTE SAMI SEBE! Dr. E. C. COLLINS. 140 West 34th Street, New York City.

KOROŠKO.

Kakšna je nemška pravič... nost? Na slovensko vlogo...

Prvi drobnogled.

Dolgo časa se je mislilo, da je prvi...

Kako drage so bile pome... ranče leta 1589?

V prahaticih na Češkem so me...

Koliko velja vojaštvo?

Izdatki za vojaštvo so določeni...

Vredno poizkusa.

Mnogo stvari na svetu je, katerih...

Raznoterosti.

Originalna stava. Na celem...

ZAHVALA.

Društvo "Slovenski Sokol" v...

Odbor.

Išče se dober agent za prodajo...

Ste čitali povest na drugi...

Povest je resnična dogodka a...

Na prodaj najstarejša slo...

Na prodaj najstarejša sloven...

Mali oglasi.

Na prodaj posestvo. Lot 50x...

Na prodaj gostilna in hiša.

Prva prilika za Slovence, ker...

Na prodaj posestvo 80x140.

Na prodaj posestvo 80x140. na...

Rojak, ako še nisi naročen...

Rojak, ako še nisi naročen na...

Šivalne stroje, nove in obrab...

Šivalne stroje, nove in obrabljene...

Na prodaj šest lepih postelj...

Na prodaj šest lepih postelj v...

NAZNANILO.

Vsem cenj. članom "Slov. pod...

Društva.

Društvo sv. Janeza Krstnika...

K. K. podporno društvo Pr...

K. K. podporno društvo Pr. Srca...

Društvo "Slovenija" ima svo...

Društvo "Slovenija" ima svoje...

Slovenska Narodna Čitalnica.

Slovenska Narodna Čitalnica. Pro...

Slovensko telovadno in pod...

Slovensko telovadno in podporno...

II. oddelek od 7—to vsako s...

Starosta Frank Butala, 6220...

SAMOSTOJNO K. K. P. Dr. Dr.

SAMOSTOJNO K. K. P. Dr. Dr. JOSEFA...

K. S. P. društvo sv. Barba...

K. S. P. društvo sv. Barbare št. 6...

Slovensko katoliško vitoško...

Slovensko katoliško vitoško pod...

Slovensko mladeniško društ...

Slovensko mladeniško društvo...

Društvo sv. Vida št. 25.

Društvo sv. Vida št. 25. K. S. K....

(Nadaljevanje.)

"Gospod, plačilo!" so bile prve besede, ki jih je izpregovoril.

"Kako se vrneš? Zakaj si prišel?"

"Plačilo, gospod, plačilo mi naj, potem pa pobegnem!"

"Pobegneš, se začudi Epafrudit."

"Ne morem nazaj, ne upam. Ko si ti otimal Iztoka verig, sem zagledal smrt. Zbežal sem za denar, kar sem si sunkoma prihranil." Stisnil je vrečo še tesneje k srcu. "In sedaj utečem, gospod. Daj mi plačilo! Tisoč, si rekel, tisoč zlatih..."

"Dobiš, še več dobiš. Hočeš bežati z menoj?"

"Prosim, milost mi izkaži..."

"Numida, Spiridiona naj prepeljejo na jadrnico! — Tam dobiš plačilo in bežiš z menoj!"

V tem se je približal veliki čoln, katerega so gnali zmagavci z velikansko močjo. Par snijev je padlo. Slovenci — vojaki niso bili ranjeni.

"Brzo na konj!"

Spustili so se vsi v tek po stromini proti hlevu. Tam jih je čakalo petnajst vrlih palačincev — Slovenov v krasni opravi jezdecev. Dvaindvajset osedlih in obrzdanih konj je hrlalo in tolklo s kopiti.

Med vojaki je bil tudi — Radovan. Na glavi pozlačen šlem, na prsih srebrn oklep.

Epafrudit se mu je veselo nasmešnil, ko je zagledal godala v vojni konjeniški opravi, ki je široko razkoračen nerodno stal in čakal.

Ko je zagledal starec Iztoka, bledega, v sprneli tuniki, s verigo krog vrata, je zletel s njemu, stisnil ga z nerodnimi rokami na prsi, da je rozljala veriga po oklepu, in golsal v solzah.

"Iztoco, Iztoco... Sinko moj kako težko sem te rešil..."

Preteklo je nekaj kratkih hipov. Iztoka je kril oklep magistra peditum, zlat orel se mu je svetil na prsih, ob pasu mu je poleg meča visela drobna roženica s kamenčki iz Hilbudijeve čelade. Kljub burni zadregi je ni pozabil.

Po osrednji cesti so udarile podkve v granit, pri adriano-polskih vratih je zasledil Iztok — magister peditum — geslo, katero so mu izdali bežeči Slovenci — palatinci.

Straža je odprla, pozdravila — konjica je sinila v divjem diru — iz Bizanca v svobodo.

Istodobno se je dvignilo sidro, jadra so se napela — zmagavec Epafrudit je odplul — na široko morje.

V.

Po Iztokovem in Epafruditovem begu se je že v rano jutro razburil ves Bizanc. Kakor počar v preriji, v katero buti orkan, je zaplamtela skrivnostna novost pretekle noči in se raztopila po mestu. Kakor skeleča iskra je zadela kliente pred vrati čislanih konsilarijev in pretorijev, bogatih senatorjev in zvitih trgovcev. Kakor tuleč demon je segla do Kampa, na ognjišče drhali ob Zlatem rozu, razplamtela se po forih in preplula veletok ljudstva na prostrani Osrednji cesti. "Iztok — Epafrudit", so šepetale strahoma usehle ustnice uglednih meščanov, ko so se komaj nrebudili iz spanja. "Iztok — Epafrudit", je kričala množica, zaljubljena v ti imeni. Iztok — najslavnější lokostrelec v cirkusu, lepi centurio, Epafrudit — najradodarnější gostitelj ljudstva pri hipodromskih igrah! Množico je zgrabila zvest, da je utonila za vselej. "Iztok — Epafrudit", so šepetale strahoma usehle ustnice uglednih meščanov, ko so se komaj nrebudili iz spanja. "Iztok — Epafrudit", je kričala množica, zaljubljena v ti imeni. Iztok — najslavnější lokostrelec v cirkusu, lepi centurio, Epafrudit — najradodarnější gostitelj ljudstva pri hipodromskih igrah! Množico je zgrabila zvest, da je utonila za vselej.

"Udari! Kaj čakate?"

"Jasna despojna, moje ljudstvo — straža prešibka!" — Azbad je slovkoval z drhtečim glasom in se ni upal ozreti se v despojno, ki je stala kakor Amazonka z dvignjeno pestjo pred njim.

"Udari, sem velela! Kolji in presekaš se skozi drhal, ter išči pomoči na Kampu! Hodi!"

Azbad je takoj ukazal oprostiti povezane palatince in je s celo stražo udaril iz palače. Njegov lepi žrebec se je vzpe in zapihal, ko ga je pogljal množico. Krepi Heruli so nastavili kopja, osti so odprle studente krvi, drhal se je preklala, divje tuljenje se je razbrstalo po širokem foru. Azbad je rekel bliskovito z godalin

sko jim mečem, katerega konica je komaj dosegala glave v gube. Ko ga je množica spoznala, za je obsula s točo kamenja in opeke, katero so grabili iz skladišča, pripravljeno za cerkev sv. Sofije. Koder je vrtil klin Herulov in Germanov, se se je množica umikala. Od zadaj so pa pritiskale nebrojne tolpe, begunci niso mogli bežati, ljudsko valovje jih je stisnilo na palatince. Pobesneli ljudje so grabili kopja vajokom in jih lomili, žrebec so trgali nzhde, porezali povodce. Azbad je udarjal, da so rdeči curki brizgali krog njega. Konj se je splašil in podivjal. Predrežnji so držali Azbada za stremena, vlekli ga za noge in kričali: "Na tla s prešestnikom! Teodorin ljubimec je Iztoka je pchnil v ječo! Umorel je Epafrudita! Smrt mu!"

Azbadu je omahovala roka. "evica je iskala grive razbrzdane konja. Izhoren jezdec je bil — ali omahoval je v sedlu; kričal je povelja — toda palatinci niso mogli do njega. Z obzmi jih je grizla gneča, kopja so bila polomljena, vsled naveličanosti pa mnogi še do mečev niso mogli, da bi jih potegnili iz nožnic. Azbad je vztrepetal za vesti, da je izgubljen. Če ga potegnjejo s konja, ga zmandrajo in uduše. Zabedel je ostroge v konjske bokce, plemenita žival je bolešno zarezgetala, poglajala se skok in preko teles in glav divjala, kakor bi plula po morju.

Tedad so se nenadoma oglašile trombe težke konjice. Drhal je onemela. Po Carski cesti se je zabljestelo oklepov — množica je kriknila in plusknila vsaksebi.

"Belizar! Belizar!"

(dalje prihodnjic).

skim mečem, katerega konica je komaj dosegala glave v gube. Ko ga je množica spoznala, za je obsula s točo kamenja in opeke, katero so grabili iz skladišča, pripravljeno za cerkev sv. Sofije. Koder je vrtil klin Herulov in Germanov, se se je množica umikala. Od zadaj so pa pritiskale nebrojne tolpe, begunci niso mogli bežati, ljudsko valovje jih je stisnilo na palatince. Pobesneli ljudje so grabili kopja vajokom in jih lomili, žrebec so trgali nzhde, porezali povodce. Azbad je udarjal, da so rdeči curki brizgali krog njega. Konj se je splašil in podivjal. Predrežnji so držali Azbada za stremena, vlekli ga za noge in kričali: "Na tla s prešestnikom! Teodorin ljubimec je Iztoka je pchnil v ječo! Umorel je Epafrudita! Smrt mu!"

Azbadu je omahovala roka. "evica je iskala grive razbrzdane konja. Izhoren jezdec je bil — ali omahoval je v sedlu; kričal je povelja — toda palatinci niso mogli do njega. Z obzmi jih je grizla gneča, kopja so bila polomljena, vsled naveličanosti pa mnogi še do mečev niso mogli, da bi jih potegnili iz nožnic. Azbad je vztrepetal za vesti, da je izgubljen. Če ga potegnjejo s konja, ga zmandrajo in uduše. Zabedel je ostroge v konjske bokce, plemenita žival je bolešno zarezgetala, poglajala se skok in preko teles in glav divjala, kakor bi plula po morju.

Tedad so se nenadoma oglašile trombe težke konjice. Drhal je onemela. Po Carski cesti se je zabljestelo oklepov — množica je kriknila in plusknila vsaksebi.

"Belizar! Belizar!"

(dalje prihodnjic).

Gspud urednik. Ceuga sveta bo lenkat konc in po moj majng se boste tud vi naveličal, de na boste zmerej take stikelece sprejmal u vaše cajtenge. ki sinfaja cez našga gspuda Klepetca. Vi se navrnjamte kako je temu gspudu hudu, kse čez nega tako piše in tu še kar v frej cajtengah. Sur mi sma frej kontr, zatu nam nobened nič na more. Dons sm bit spet s Klepetcam skup, pa semje ptožu, de ga je edn clu Tepecam prglilu. Kuga sm mu jest tu rečt, k vem de večga tepeca cev Zoler na premore. Pusod ma svuj nus zraven sam tam ne ker ga bi mogu met. Keva tku skp kramlala sva spet pršla u poguvar zarad kanvencije in ps za zadn račun. Klepetc prau prut nen: Kaj Paule, reglece sa ble pa zadost zasolene, nu vidš prav Tepe, tu sva se jest pa Ničnima zminila. Midva bova Jednota spraula sam z druktajem na kant in tku bo lepu drukarna pršla h gnarji, de bova jest pa moj bos lahku živele, de nama na bo treba prou nič delat. Moj bos se bo pe laustrajžah vozu, jest bom pa na svete cajte, kukr kakšen dirhtar pršou u drukarna, bom nad tem al umm ennal zarezū, pa je bom spet pobrau v kakšen birtshaus.

Taku sva midva najn plan uštimala, pa glej zdudja, prec se kakšen prtkouoc oglaš in začne sinfat, de zapraulava Jednotn gnar. Zakva bga pa ne, če ima moj bas tahaupt beseda. Zadna rajja je blu Ničnimatu douhcaje je blu u Kleveland na misijon, g. Zmalanju je dela zman-

dal se je pelu enmal u Pensilvanija, kje blu z gnarjem prkone je fetetoniru men in jest sm Ničnimatu povedu, de Zmalar ho mogu u dim ostat ču mi napošle nekaj borožev in prec mu jih je po \$4. na dan odšteu, taku de se je g. Zmalar mogu pelat u Nujork k Francelnu in tam je Zmalar začeu Francelna prost, de nej nkar nič več nō piše za kunvencija in tud h gspudu Spanu je pršu, kterga je pa prou de nasme već sinfat čez srušane reglece. Nujorčan samu vse fetsprohal, pa sturil nisa taku, kumej je Zmalare pete odnesu, šur na Jednotne ekspence, je že Francei prstisu na mašina in druh dar sma že bral de kunvencija mora bit.

Vidiš Paule, prau Tepe. taku je, zdej ta frdaman krajnjk folk začeu znan Zoletčanam pometat. Prau, men bse čist nič na fržmagal, če bi že čez kerga družga začel sinfat, pa ne glih čez mene mojga bossa pa našga hausmajstra k naše ofice pometa.

Well, well, well, sm se jest odahnu in sm se prou ponižnu gspudu Tepecu prklunu in reku: ves kaj ti Tepe. Bñh nej svet ustvaru samu za Zolet, Buh nej dan samu Zoletčanam pamnit, tud tadrus sma še enmal prefrigan in zdej gspud Tepe ti samu premisl tule: kuga je treba tahaupt prezdent po bužjih potah hodit, kuga je treba šlibarji hodit okul ču ima dama tulk dela, de ga po dnevu na more nardit. Vsi skp ste falotje, de jih clouk na dahi k bi jih po dnev z lučja iskon. Enkat enga zagavarjate, ker mu se pa na prste stop pa začne cvilt in se zgavarja na druge. Lumpje ste vsi. U zadnih klevelontskih cajtengah sm brau od enga Zoletskega "Huskača" in ta je čist po pravc povedu. Prec se je pa Zmalar oglasu, de ima tulk dela, de more ponoč delat. Ti preklicana pokura ti, ču ma tulk dela, pokva je šou pa na sokolsk pknik u Čikaga in celih pet dni, pa bi blu dama oštou in svoj dinst opraulu Morbit je šou spet po Jednotnih opraukih po \$4.00 na dan. Prou lahku mogoče. Vidiš ti Tepe vse takele lumparije šp'ate in ti nis nič bul, ti si še bl hinajsk, zatu kse delaš, de si katoliš, ampk mi te predobr poznama, de ti si tista mačka, k odzad liše odspređ pa praska Nu, pa naj bo kukr ču, jest vem de kunvencija bo in tam se pa poglihejte, k bi blu pomojem, tk jest bi vse te smeti pomedu iz haupt ferajna in ofica bi prenesu kam drugam, vse tiste pa ksa dal bevilinga, de se more dum zidat bi dav kriminalu, deb mogli ves gnar ksa ga iz kase uzal, nazaj vrn in pol bi blu še le mir u naš Jednot.

Olrajt prau Tepe, vidm, de Ti Paule nič več ne držiš z Zoletčan in najna lbez en je fuč. Ajdunker sm jest reku, dokler se bote na Jednotne ekspence po bužjih potah in misjonah vozil, namaram ču sm skern prjatu al pa ne. Gutčaj Tepe!

K sm se ga enkat najedu sm ja odrinu spat. Bom že še vidu kuga se bo še kej uštimal.

Adijo

Vaš

Pauliha.

Iuozemstvo.

MEDNARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA NEMOGOČA.

Protj Gompersu niso več: povdarjajo, da odobravajo njegov nastop proti revolucijskim namizam.

PARIZ, 5. sept. — Danes se je tu zaključil mednarodni delavski kongres. Amerikance je (ne uradno) zastopal Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor. Vsi govorniki so se na kongresu jako zanimali in želeli, da se delavce Amerike in Evrope združi v mednarodno organizacijo. Za to predlog Francozov je bila večina na kongresu, je vodja ameriškikh delavcev

Gompers je odločno tudi danes, zadnji dan kongresa, nastopil proti združitvi. Gompers je med mnogimi drugim se izjavil, da je unija evropskih in ameriškikh delavcev mogoča le tedaj, če se obojni zanimajo in sklepajo skupno stavke itd.; svoja načela in kulturne razmere pa morajo hraniti zase. Najbolj Gompers zameri francoskim delavcem, ker so vsi re- volucionarnega duha, tega da med ameriškimi delavci ni, in ne sme biti. V nekem delavskem časopisu v Parizu je pod zglavjem "Reformer" brati jako laskavo o voditelju ameriškikh delavcev. Članek piše do- besedno: "Bilo je zanimivo gledi- dati mogočnega zastopnika močne ameriške organizacije American Federation of Labor Sam. Gompersa. Izjavil je takoj v začetku zborovanja, da ni uradno poslan na kongres. Njegovo obličje da je bilo po- doбно dobroti. Izgledal da je kot kak duhoven. Na zborovalce je naredil prijazen in velik vpliv. Mnogo je tudi izjavil o delavcih Wales-a in Amerike. Njih zveza z ameriškimi delavci je po njegovem mnenju tudi težavna. Z metodami francoskih delavskih voditeljev je Gompers vedno soglašal. Moremo pa mi, tako piše list, od tega patriotičnega, pedantičnega moža pričakovati, da se bo on zavzemal za revolucionarne ideje Francozov? Vidi on rešitev med kapitalom in proletarijatom v boju? Gompers in njegovo obnašanje je nad vse patriotično; on naravnost zaničuje in obsoja francoski misti- cizem in agitacijo. On je velik sovražnik anarhizma in tistih ljudi, ki ga mešavajo socializ- mu. List končuje z izjavo Gompers-a, da toliko časa ne bo mogoča mednarodna delavska organizacija, dokler bodo coski delavski voditelji prepo-jeni z revolucionarski mduhom.

SPODEN IZ DVORA.

LONDON, 5. septembra. — Nečak kralja Alfonza je spoden iz madriškega in london- skega dvora. Poslali so mu že takozvano "črno polo". Za infanta Alfonza se ni nihče zavzel; jako mu tudi zamerijo, ker je poročil princezino Beatrico iz Koburga, ki je po mi- slih dvora prenzika.

Sedaj se Alfonzo nahja z svojo ženo v mestecu Brownsea, pri neki stari zasebnici imerom Roalte.

NAZNANILO.

Centenim članicam ženskega društva sv. Srea Marije, naznanjam, da se vrši redna mesečna seja, dne 9. septembra 1909, v mali Knausovi dvorani, točno ob pol 8. uri zvečer.

Opozarjam vse članice da se seje polnoštevilno vdeleže, ker je pregled 3četrtletnega računa.

Z sestriškim pozdravom,

Ivana Pelan, taj.

6030 St. Clair av.

Sestre Sokolice!

Redne mesečne seje slov. žensk. podp. društ. "Sokol" se ne bodo vršile več vsak zadnji četrtvek v mesecu kakor do sedaj. Prihodnja mesečna seja se bode vršila v nedeljo 12. t. m. ob 2. uri popoldne v mali Knausovi dvorani; potem pa vsako drugo nedeljo v mesecu ob isti uri in gori omenjenih prostorih.

Pridite vse, da se pogovorimo o važnih stvareh.

Nazdar!

Zofka Vilhar I. tajnica.

6131 St. Clair Av.

POŠLJI \$2.00 za en galon dobre whisky, jednake oni \$3.50. — \$5.00 whisky za \$3.00 galon. Fino Kal. žganje \$3.00 galon. Velika zaloga, garantiranih likerjev po znižanih cenah. Pošiljao v prostih zavojih na dom.

East 453 J. ali Central 6619 R. A. COHN, prodaja žganja na debelo.

6819 St. Clair Ave.

Suri hite od 55 ceste.

Gostilna in dvorane

Naznanjam, da sem prevzel gostilno in dvorane Stocke's Hall od brata Jak. Grdina in bodem prostor sam vodil ter skušal vsem obiskovalcem dobro postreči. Vsem Slovencem, prijateljem in znancem, se toplo priporočam.

John Grdina

6025 ST. CLAIR AVE. (STOCKE'S HALL.)

Andrej Ule

452 Spruce St. Collinw'd, O
STAVBAR in Kontraktor.
Gradim raznovrstna poslopja po kontraktu ali dogovoru.
Popravljam in barvam hiše, sploh, kar se potrebuje, da se izgotovi dobro poslopje.
Rojakom se priporočam.

PREMESTITEV TRGOVINE.

SLAVNEMU OBČINSTVU NAZNaNJAM, DA SEM SE PRESELIL IZ STAREGA PROSTORA 6113 ST. CLAIR AVE., NA NOVO UREJENI PROSTOR

6105 St. Clair Ave.

Kakor poprej, hočem tudi v prihodnje vedno skrbeti, da cenj; rojake in naklonjene mi odjemalce po svoji najbolji zmogućnosti zado voljim. Zalogo bodem zhatno povečal, ker je prostor popolnoma prenovljen. Izdelujem oblike po najnovjšem kroju in po cenah, katere so že vsakemu znane, kot vedno najnižje. Delo jamčim.

Priporočam se!

JOHN GORNIK,

6105 St. Clair Ave.

PRVA IN NAJSTAREJŠA SLOVENSKA NOTARSKA PISARNA V CLEVELANDU, O.

prej: Anton Klinc in Frank Russ

sedaj: FRANK RUSS

6104 ST. CLAIR AVE., N. E.

Izvršujem vsa v notarski posel spadajoča dela, delam raznovrstne prošnje v vojaških zadevah, iztirjam dolgove tukaj in v stari domovini ter zavarujem poslopja in pohištvo proti ognju.

Za pravilno, točno in pošteno delovanje v notarsko stroko spadajočih opravil se jamči.

Pisarna je čeli dan in zvečer do 9. ure odprta. Ob nedeljah uradujem od 9. do 12. ure dopoldne.

FRANK RUSS, javni notar.
JOS. KOZEN, vodja pisarne.

Vsem Slovencem v Pitsburgu, kakor onim, ki potujejo skozi to mesto, se priporoča edini slovenski hotel na 5175 Butler Str., kjer se dobijo vedno čiste postelje, fina gorka in mrzla jedila, sveže pivo, prava kranjska slivovka in travinjčevac.

Priporoča se

J. Starčević,

lastnik.
SVOJI K SVOJIM.

Največji slovenski pogrebni zavod.

Urejen popolnoma moderno, z veliko zalogo rakav, kliča itd. Balzamiramo in vodimo pogrebe. Garantiramo točnost in pravilno postrežbo. Sedaj smo kupili tudi

AMBULANCO

in jo imamo pripravljeno noč in dan. Posebni službenici. Ako se kdo poneareči, ali če zbolj, ga hitro prepeljamo domov ali v bolnišnico. Priporočamo tudi

KOČIJE

za razne prilike in za izlete. Pokličite na telefon, ako ne morete priti osebno.

ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.
Telefon: Central 1361 East 1060 L.
Odprta noč in dan. Nočni pogrebi.